

Okula Uyum Rehberi

Öğrencilerin Sosyal, Duygusal ve Akademik Yolculuğu

Editörler:

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT

Prof. Dr. Seval KIZILDAĞ ŞAHİN

Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ

Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ

Editörler: Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT - Prof. Dr. Seval KIZILDAĞ ŞAHİN
Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ - Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ

OKULA UYUM REHBERİ
Öğrencilerin Sosyal, Duygusal ve Akademik Yolculuğu

ISBN 978-625-5964-56-4

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2025, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevi**dir. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** tarafından yayınları taranmaktadır; indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 2000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilir.

I. Baskı: Nisan 2025, Ankara

Yayın-Proje: Selcan Durmuş
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Pegem Akademi

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.
İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25
Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 77079

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi
Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Ortaokul, çocukluktan ergenliğe geçişin yaşandığı, fiziksel, duygusal ve bilişsel değişimlerin yoğun olduğu bir dönemdir. Bu süreçte öğrenciler, akademik beklentilerin arttığı, sosyal ilişkilerin karmaşıklaştığı ve kimlik gelişiminin hız kazandığı bir dönüşüm yaşarlar. Aynı zamanda, ilkokuldan sonra değişen okul ortamına uyum sağlamak, yeni ders programlarına alışmak, öğretmen ve akran ilişkilerini yönetmek gibi çeşitli zorluklarla karşılaşır. Ortaokul, öğrencilerin bağımsızlık kazanmaya başladığı, sorumluluk bilincinin geliştiği ve geleceğe dair yönelimlerin şekillendiği kritik bir dönem olmasına karşın literatürde hak ettiği ilgiyi de görmeyen bir dönemdir. Özellikle okula uyum konusunda okul öncesi, ilkokul ve lise kademelerine yoğun bir ilgi varken aynı ilginin ortaokula olduğunu ifade etmek güçtür.

Yazar ekibi olarak, özellikle ergenler ve riskli davranışlar üzerine yaptığımız kapsamlı araştırmalarda, ortaokulun sonraki eğitim kademeleri için ne denli kritik bir rol oynadığını gözlemleme fırsatı bulduk. Birçok riskli davranışın temellerinin ortaokul döneminde atıldığını görmek, çocukların nasıl korunabileceği ve geleceğe daha sağlıklı adımlar atabileceği konusunda bizi daha fazla düşünmeye ve üretmeye yöneltti. Bu ilgi odağı, okula uyumun önemini daha da ön plana çıkardı. Okula uyumun yalnızca yeni başlayan öğrencilerle sınırlı olmadığı; sınıftan sınıfa, hatta dönemden döneme değişebileceği gerçeği, ortaokuldaki uyum sürecinin çok boyutlu yapısını anlama ve araştırma konusundaki motivasyonumuzu artırdı. Bu bağlamda, TÜBİTAK tarafından desteklenen *Türkiye’de Ortaokulların Uyum Haritası: Ortaokul Öğrencilerinin Okula Uyumlarının Öğrenci, Sınıf ve Okul Düzeyine Göre İncelenmesi* başlıklı projemizde, ortaokul öğrencilerinin okula uyumunu çok boyutlu olarak ele aldık. Bu araştırma sürecinde edindiğimiz derin literatür bilgisini siz değerli okuyucularımızla paylaşmak istedik. Bu kitapta, ortaokul öğrencilerinin okula uyumunu akademik, sosyal ve davranışsal boyutlarıyla bütüncül bir şekilde açıklamayı hedefledik ve uyumu etkileyen değişkenleri kapsamlı bir şekilde ele aldık. Söz konusu projenin bir çıktısı olarak tasarladığımız bu kitapta güncel araştırma bulgularına ve projeden elde ettiğimiz sonuçlara yer verdik.

Tüm proje ekibinin yazar olarak yer aldığı bu kitabın her satırını büyük bir heyecanla kaleme aldık. Lisans bursiyerlerimizden danışman hocalarımıza kadar hepimizin temel amacı, alanda çalışan psikolojik danışmanlar, öğretmenler, uzmanlar ile okula uyum konusuna ilgi duyan akademisyenler, araştırmacılar, eğitim fakültesi öğrencileri ve saha çalışanları için temel bir kaynak oluşturmaktır. Bu sayede, ortaokulda uyumun daha iyi anlaşılmasına ve artırılmasına doğrudan veya dolaylı olarak katkı sağlamayı umut ettik.

Çalışmamıza verdiği destekle bizimle bu heyecanı paylaşan TÜBİTAK’a teşekkür ederiz. Ayrıca, kitabın basım sürecine katkıları ve emekleri için Pegem Akademi’ye de içtenlikle teşekkür ederiz.

En büyük teşekkürü ise görüşlerini tüm içtenlikleriyle bizle paylaşan ve onları daha iyi anlamımıza vesile olan tüm ortaokul öğrencilerimize ediyoruz.

Bu eserin alana katkı sağlamasını umuyor, keyifli ve verimli okumalar diliyoruz.

Editörler
Nisan, 2025

GENÇ YAZARLARIN KALEMİNDEN KİTAP HAKKINDA

“Bu kitabın ilgili bölümünü yazarken, proje kapsamında gerçekleştirdiğim uygulamaların teorik bilgilerimle harmanlanması sonucu ortaya anlamlı bir çalışma çıktı. Dört farklı şehirdeki 16 okulda ortaokul öğrencilerinden veri topladım ve bu süreçte birçok öğrenciyle birebir iletişim kurma fırsatı yakaladım. Onların karşılaştığı zorlukları, baş etme yollarını ve uyum sürecinde yaşadıkları deneyimleri derinlemesine anlamaya çalıştım. Özellikle de “Öğretmenim, sorduğunuz sorularla anlaşıldığımı hissettim, iyi ki geldiniz.” diyen öğrenciyi düşünerek kaleme aldım. Umarım bu çalışma, alandaki bilgi birikimine katkı sağlar ve sizlere de faydalı olur.”

Arş. Gör. Simay Vapurlu Şimşek

“Ortaokul öğrencilerinin okula uyum süreciyle ilgili bu kitabı yazma fikri, hem akademik çalışmalarım hem de sahada bursiyer olarak edindiğim deneyimlerle şekillendi. Ortaokulda yüz yüze gerçekleştirdiğim veri toplama sürecinde öğrencilerin bilişsel ve duygusal zorluklarını yakından gözlemledim. Şu an bir lisede psikolojik danışman olarak çalışırken, ortaokuldaki uyum sürecinin öğrencilerin lise yıllarındaki akademik başarılarını, sosyal ilişkilerini ve psikolojik iyi oluşlarını nasıl şekillendirdiğini daha net gözlemleyebiliyorum. Ortaokulda yaşanan uyum problemlerinin, lise döneminde motivasyon eksikliği, akademik kaygılar veya sosyal izolasyon gibi sonuçlara yol açabileceğini fark ediyorum. Aynı zamanda, güçlü bir uyum süreci geçiren öğrencilerin akademik hedeflerine daha kararlı ilerlediklerini, arkadaşlık ilişkilerinde daha uyumlu olduklarını ve okul ortamına daha bağlı hissettiklerini gözlemliyorum. Tüm bu deneyimler, öğrencilerin okula uyum süreçlerini anlamak ve onlara rehberlik edebilmek adına bu kitabı yazma motivasyonumu artırdı. Bu kitabın öğrencilerin eğitim hayatındaki kritik geçiş dönemlerine ışık tutmasını ve rehberlik etmesini amaçlıyorum.”

Uzm. Psk. Dan. Hamza Şentürk

“Bu kitabın yazım amacını ortaya çıkaran proje kapsamında ülkenin en doğusundan en batısına birçok şehirde ortaokul öğrencileriyle yüz yüze çalışma imkanı buldum. Her gittiğim okulda girdiğim her sınıfta öğrencilere kendileri için, kendi sorunları için çalıştığımızı söylediğimde onların gözlerinde oluşan heyecanı gördüm. Bunun, proje kapsamında aldığım en büyük ödül olduğunu içtenlikle söyleyebilirim. Kitabın ve projenin; okula uyum sürecinin sadece bir sonraki kademeye geçiş sürecinde ve yalnızca okul çerçevesinde değil, üç boyutlu olarak tüm ortaokul sürecinde etkili olduğunun önemine dikkat çekmesini umuyorum. Bu deneyimin bir okul psikolojik danışmanı olarak kendi meslek hayatımda da bana büyük katkılar sağladığını ve sağlamaya da devam edeceğini düşünüyorum. Diliyorum ki bu kitap hem alanyazına katkı sağlar hem de öğrencileri anlamaya çalışan, ortaokul sürecinde onların yanında olmak isteyen pek çok kişiye yardımcı olur.”

Uzm. Psk. Dan. Benal Baysal

“Ortaokul yılları, öğrencilerin eğitim hayatlarında kritik bir dönüm noktasıdır. Bu süreç, yalnızca akademik bir geçiş evresi değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal anlamda uyum gerektiren önemli bir dönemi kapsar. Halihazırda yürüttüğüm görev kapsamında ortaokul öğrencileriyle gerçekleştirdiğim görüşmeler, okula uyum sürecinin ne denli önemli olduğunu bir kez daha gözlemlememi sağladı. Özellikle öğrencilerin yaşadıkları zorluklar ve süreçteki ihtiyaçları bu konuda daha kapsamlı bir çalışma yapma gerekliliğini gözler önüne seriyor. Bu kitabın oluşturulmasında, proje sürecinde elde edilen teorik bilgilerin yanı sıra, alanda edindiğimiz deneyimler de büyük rol oynadı. Projemizin bir ürünü olan bu kitabın, ortaokul dönemindeki okula uyum sürecine ışık tutacağına ve bu alanda rehberlik edeceğine inanıyorum.”

Uzm. Psk. Dan. Salih Emiroğlu

“Bu kitabın, teorik bilgilerin sahada buluşmasıyla kapsamlı bir çalışmanın ürünü olarak karşımıza çıktığını söyleyebilirim. Kitabın ilgili bölümlerinde çalışma fırsatı bulurken uygulamada edindiğim deneyimlerin yeri oldukça büyüktür. Uygulama sürecinde Doğu Anadolu’dan Batı Karadeniz’e kadar çeşit çeşit öğrencilerle, öğretmenlerle ve yöneticilerle karşılaştım. Konuşmalarımızda herkesin ortak sıkıntısı ortaokul öğrencilerinin yaşadığı okula uyum problemleriydi. Herkesin ortak problemini ele aldığımız bu kitap ve proje; okula uyum sürecinin doğası gereği karmaşık yapısının anlaşılması, ortaokul öğrencilerinin uyumlarının çok boyutlu olarak değerlendirilmesi ve dahası içeriğindeki ortaokula uyuma dair bilgi birikimi konusunda oldukça kapsamlıdır. Dilerim ki bu çalışma alana katkı sağlar ve sahada çalışanların yolunu aydınlatır.”

Psk. Dan. Özlem Mirioğlu

“Bu kitap, akademik bilgim ile saha deneyimlerimin bütünleşerek somut bir ürüne dönüşmesini sağladı. Farklı şehirlerde birçok ortaokul öğrencisiyle gerçekleştirilen projemiz sayesinde, ortaokula uyum sürecinin öğrencilerin gelişimindeki kritik önemini daha yakından görme fırsatı buldum. Projemiz kapsamında, öğrencilerin yalnızca akademik olarak değil, aynı zamanda sosyal ve davranışsal açıdan da okula uyum sağlamalarının ne denli önemli olduğu ortaya kondu. Okula uyum sürecinin karmaşık ve dinamik yapısının anlaşılmasında, okul psikolojik danışmanlarının anahtar bir rol üstlendiğini bir kez daha gözlemledim. Projemiz her okulda en az bir psikolojik danışmanın bulunmasının gerekliliğini de destekler nitelikteydi. Elde edilen sonuçların alanyazına katkı sağlamasını diliyorum.”

Psk. Dan. Ecenur Yavuz

“Lisans yaşamım boyunca eğitim kademelerine ve öğrencilere yönelik görmüş olduğum teorik derslerin somutlaşmasını ve daha anlaşılır kılınmasını bu proje vasıtasıyla sağladım. Birçok ortaokul öğrencisini farklı okul iklimleri içerisinde gözlemleme şansı bulabildim ve yaptığımız araştırma vasıtasıyla da pek çok değişken açısından öğrencilerin özelliklerini daha da somutlaştırabildim. Tüm araştırma içeriğinin yanı sıra bilimsel bir projede görev aldığımdan ötürü de bu sürecin içeriğinin ve işleyişinin de bizzat içinde bulunduğum için yapılan bilimsel bir araştırmanın ilerleyişinin nasıl olduğunu deneyebildim. Tüm bu süreçten kazandığım teorik ve uygulamaya yönelik kazanımların meslek hayatımda yararı olacağına ve motive edeceğine inanıyorum.”

Psk. Dan. Barış Çetin

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Genç Yazarların Kaleminden Kitap Hakkında	iv

Editörler: Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT - Prof. Dr. Seval KIZILDAĞ ŞAHİN
Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ - Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ

**1. Kısım: Ortaokul Öğrencilerinin İhtiyaçları-Yol Göstericiler:
Ortaokul Öğrencilerinin Psikolojik Danışma ve
Rehberlik Gelişim Alanı.....**1

1. Bölüm: Ortaokulda Akademik Yolculuk: Başarı ve Beceri Keşfi2
Arş. Gör. Simay VAPURLU ŞİMŞEK, Yeditepe Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-5897-4639
Ecenur YAVUZ, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0009-0001-3694-7648

2. Bölüm: Ortaokul Öğrencilerinin Kariyer Gelişimi.....11
Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ, Giresun Üniversitesi
ORCID No: 0000-0002-2757-7905
Benal BAYSAL, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0009-0008-9595-6764
Ali POLAT, Sağlık Bakanlığı
ORCID No: 0009-0006-1960-528X

3. Bölüm: Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal-Duygusal Gelişimi.....24
Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-3268-186X
Salih EMİROĞLU, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
ORCID No: 0000-0002-4677-2909
Hamza ŞENTÜRK, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0002-6183-4522

2. Kısım: Ortaokulda Okula Uyum.....29
Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ, Ankara Üniversitesi
ORCID No: 0000-0003-0040-9095
Hamza ŞENTÜRK, Milli Eğitim Bakanlığı
ORCID No: 0000-0002-6183-4522

3. Kısım: Okula Uyumun DNA'sı: Ortaokulda Okula Uyumunu Etkileyen Faktörler48

1. Bölüm: Bireysel Faktörler49

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3268-186X

Arş. Gör. Simay VAPURLU ŞİMŞEK, Yeditepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5897-4639

Salih EMİROĞLU, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-4677-2909

Özlem MİRİOĞLU, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4139-4950

2. Bölüm: Ailesel Faktörler60

Prof. Dr. Seval KIZILDAĞ ŞAHİN, Adıyaman Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-3357-7186

Salih EMİROĞLU, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-4677-2909

Özlem MİRİOĞLU, Hacettepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-4139-4950

Ecenur YAVUZ, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0009-0001-3694-7648

3. Bölüm: Bireysel ve Ailesel Etmenlerin Birleşmesi: Kariyere İlişkin Ebeveyn Desteği74

Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ, Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2757-7905

Benal BAYSAL, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0009-0008-9595-6764

4. Bölüm: Sistemik Etkenler: Okul ve Sınıf Düzeyinde Okula Uyumunu Etkileyen Faktörler88

Sınıf Düzeyinde Okula Uyumunu Etkileyen Faktörler89

Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ORCID No: 0000-0003-3268-186X

Salih EMİROĞLU, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-4677-2909

Hamza ŞENTÜRK, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0000-0002-6183-4522

Okul Düzeyinde Okula Uyumunu Etkileyen Faktörler94

Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ, Giresun Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-2757-7905

Benal BAYSAL, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0009-0008-9595-6764

5. Bölüm: Akran Zorbalığı ve Okula Uyum	113
<i>Hamza ŞENTÜRK</i> , Milli Eğitim Bakanlığı ORCID No: 0000-0002-6183-4522 <i>Doç. Dr. Selen DEMİRTAŞ ZORBAZ</i> , Ankara Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-0040-9095 <i>Barış ÇETİN</i> , Bağımsız Araştırmacı ORCID No: 0009-0008-6214-1569	
4. Kısım: Ortaokullarda Uyuma Yönelik Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Hizmetleri	120
<i>Prof. Dr. Dilek GENÇTANIRIM KURT</i> , Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-3268-186X <i>Ecenur YAVUZ</i> , Milli Eğitim Bakanlığı ORCID No: 0000-0002-2757-7905 <i>Hamza ŞENTÜRK</i> , Milli Eğitim Bakanlığı ORCID No: 0000-0002-6183-4522 <i>Salih EMİROĞLU</i> , Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ORCID No: 0000-0002-4677-2909	
5. Kısım: Öğrenciler İçin Okula Uyum ile İlgili Aktiviteler	127
<i>Benal BAYSAL</i> , Milli Eğitim Bakanlığı ORCID No: 0009-0008-9595-6764 <i>Doç. Dr. Özlem ULAŞ KILIÇ</i> , Giresun Üniversitesi ORCID No: 0009-0001-3694-7648 <i>Ali POLAT</i> , Sağlık Bakanlığı ORCID No: 0009-0006-1960-528X	
6. Kısım: Okula Uyum ve Paydaşlarla İşbirliği	139
<i>Prof. Dr. Seval KIZILDAĞ ŞAHİN</i> , Adıyaman Üniversitesi ORCID No: 0000-0002-3357-7186 <i>Salih EMİROĞLU</i> , Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ORCID No: 0000-0002-4677-2909 <i>Özlem MİRİOĞLU</i> , Hacettepe Üniversitesi ORCID No: 0000-0003-4139-4950 <i>Ecenur YAVUZ</i> , Milli Eğitim Bakanlığı ORCID No: 0009-0001-3694-7648	

7. Kısım: Yol Haritası Çizmek: Ortaokul Öğrencileriyle Çalışırken Araştırma Metodolojisi	149
<i>Prof. Dr. Nuri DOĞAN</i> , Hacettepe Üniversitesi ORCID No: 0000-0001-6274-2016 <i>Doç. Dr. Çiğdem AKIN ARIKAN</i> , Ulusal Eğitim Araştırmaları Vakfı ORCID No: 0000-0001-5255-8792	
1. Bölüm: Veri Toplama Süreci: Ortaokul Öğrencilerinin Okula Uyumunun Ölçülmesi	150
2. Bölüm: Ortaokulda Okula Uyumun Ölçülmesinde Standart Ölçme Araçları	153
8. Kısım: Proje Çıktıları ve Değerlendirmesi	159
<i>Prof. Dr. Nuri DOĞAN</i> , Hacettepe Üniversitesi ORCID No: 0000-0001-6274-2016 <i>Doç. Dr. Çiğdem AKIN ARIKAN</i> , Ulusal Eğitim Araştırmaları Vakfı ORCID No: 0000-0001-5255-8792	
Editörler ve Yazarlar Hakkında	167

1. KISIM

ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
İHTİYAÇLARI- YOL GÖSTERİCİLER:
ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN
PSİKOLOJİK DANIŞMA VE REHBERLİK
GELİŞİM ALANI

1. BÖLÜM

ORTAOKULDA AKADEMİK YOLCULUK: BAŞARI VE BECERİ KEŞFİ

Arş. Gör. Simay VAPURLU ŞİMŞEK, Yeditepe Üniversitesi

ORCID No: 0000-0002-5897-4639

Ecenur YAVUZ, Milli Eğitim Bakanlığı

ORCID No: 0009-0001-3694-7648

Giriş

Ortaokula uyum süreci, öğrencilerin çocukluktan ergenliğe geçtikleri kritik bir gelişimsel dönemde, yeni akademik ve sosyal beceriler kazandıkları önemli bir dönüm noktası olarak değerlendirilebilir. Bu süreçte, öğrencilerin en fazla vakit geçirdikleri ortam okullardır. Ülkemizde ortaokula devam eden bir öğrenci günde yaklaşık yedi saatini okulda geçirmektedir ki bu süre kurslar ve ek çalışmalarla birlikte daha da artabilmektedir. Okullarda bu süre ise sıklıkla akademik etkinlikler çerçevesinde işlev görmek ve düzenlenmektedir. Başka bir ifadeyle öğrencilerin akademik gelişimlerini desteklemek ve akademik ihtiyaçlarını karşılamak, okulların temel amaçları olarak düşünülebilir. Dolayısıyla diğer gelişim alanlarındaki ihtiyaçlar da yine akademik odakta karşılanmaya çalışılmaktadır.

MEB (2020) Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği'ne göre akademik gelişim alanı; bireyin öğrenim gördüğü okula ve okulun çevresine uyum sağlaması, okul ve sınıf kurallarını benimsemesi, okula aidiyet duygusu geliştirmesi, akademik çalışmalarında devamlılık, kararlılık ve çaba göstermesini içerir. Ayrıca bireyin/öğrencinin sorumluluk alabilmesi, çalışmalarına değer vermesi ve hayat boyu öğrenmeye yönelik bilinç geliştirmesi ve akademik başarı için gerekli bilgi, beceri ve tutumu kazanması da bu alanın kapsamındadır. Bu bağlamda temelde akademik gelişimin bununla sınırlı olmamakla birlikte akademik başarı çerçevesinde ele alındığı ifade edilebilir.

Ortaokul öğrencilerinin akademik başarı düzeyine dair fikir sahibi olabilmek için, çocukların bulundukları yaş aralıklarına göre gelişimsel aşamalarını gözlemlemek, süreci daha iyi yönlendirmek açısından destekleyici olabilir. Ortaokul öğ-